

Inleiding

GroenLinks en de PvdA hechten er waarde aan om te benadrukken hoe wij dit voorliggende stuk hebben geïnterpreteerd. Het is volgens ons een richtinggevend stuk waar geen concrete uitvoeringsoplossingen in hoeven te staan maar onze grondhouding bepaald ten aanzien vluchtelingenaanpak. Omdat verschillende zaken in de discussies over dit onderwerp veel uiteenlopen zal ik in mijn bijdrage eerst in gaan op mensen die asiel zoeken, daarna over statushouders en tot slot zal ik aandacht besteden aan Oekraïense ontheemden.

Asielopvang

Eerst de asielproblematiek. Voorzitter het moge duidelijk zijn dat de Nederlandse vluchtelingenopvang compleet vastloopt door een gebrek aan opvanglocaties. De beelden uit Ter Apel staan ons op het netvlies. Maar behalve de mensen die buiten sliepen blijft het ministerie en COA iedere week gemeenten smeken om noodopvang omdat er gewoonweg bedden te kort zijn.

Voor GroenLinks en de PvdA staat voorop dat we vanuit medemenselijkheid en solidariteit mensen die vluchten voor oorlog of geweld een veilig heenkomen moeten bieden. Daarom zijn wij ook content met de bijdrage die Hardenberg levert met het AZC. We bieden voor ruim 700 mensen opvang en dat is wat ook bij een gemeente als Hardenberg past.

Want voorzitter, meer dan draagvlak wat moeilijk meetbaar en onmogelijk definieerbaar is, kijken onze fracties naar draagkracht. En die draagkracht is groot; we zijn als gemeente goed in staat om de ondersteuning te bieden die nodig is. Dan doel ik op talloze vrijwilligers die zich bezighouden met bijvoorbeeld taalles, die zorgen dat er fietsen beschikbaar zijn en werkgevers die zodra iemand status heeft verkregen en dus mag blijven investeert en een arbeidsplaatsbied. Dat getuigt van draagkracht.

En zeker; Hardenberg neemt al langere tijd haar verantwoordelijkheid. Dat maakt echter niet dat we nu willen zeggen “we stoppen er mee en laten het aan anderen”. Dat is onverantwoordelijk, ook omdat met dezelfde motivering gemeenten als Emmen, Zutphen, Assen en Dronten ook zouden kunnen stoppen. Dat is geen verantwoordelijke stap en zeker geen stap die wij GroenLinks en PvdA nu voor onze rekening willen nemen Er moet een betere verdeling komen, gemeenten die structureel te weinig doen moeten een been bijtrekken, maar daarbij past niet dat wij zeggen ‘we vangen niemand meer op’. De oplossing voor een eerlijke verdeling moet landelijk worden gezocht. Het is goed dat Hardenberg aangeeft in deze visie dat we ook na 2026 een bijdrage willen leveren aan de asielopvang, waarbij de vorm nog te bepalen is, zo laat Hardenberg zien dat we onderdeel van de oplossing willen zijn in plaats van het probleem.

Voorzitter een enkele vraag nog over dit blok. Na de gerechtelijke uitspraak mogen asielzoekers meer werken. In de o-ronde verwees de wethouder naar plan Buitenkwartier. Echter is dat plan onderhevig aan enige onzekerheid omdat medewerking van het ministerie nodig is. Daarom het klemmende beroep om onderdelen uit dat plan die zonder goedkeuring al kunnen worden uitgevoerd versneld op te pakken. We vragen met klem om de stimulerende taak nu al op te pakken zodat vluchtelingen al zo vroeg mogelijk kunnen beginnen met integratie en een zinvolle dagbesteding krijgen. Is de wethouder hiertoe bereid?

Statushouders

Voorzitter Loozen vinden we een schrijnend teken van hoe slecht de opvang van vluchtelingen op dit moment in Nederland is geregeld. Crisisnoodopvang omdat er gewoonweg geen opvangplekken zijn. Extra tekenend is dat daar ook statushouders opgevangen worden. Dit zijn mensen die dus mogen blijven maar waar gewoonweg geen huis voor te krijgen is.

Dat brengt mij bij statushouders; daar hebben we een duidelijke taak en afgelopen jaren hebben we de taakstelling bij lange na niet gehaald. Omdat we in de historie altijd wel voldeden zien we dit als een samenloop van omstandigheden maar in de komende jaren moet dit beter. Daar zullen PvdA en GroenLinks scherp op toezien.

We hebben ook een wettelijke taak om in onderwijs te voorzien. In het handelingskader wordt onderkent dat we tekortschieten, dit is geen nieuw signaal. We vragen met klem om haast te maken. Recht op onderwijs is de basis, we moeten voldoen. Dat zijn we de statushouders die onderdeel van onze samenleving willen worden schuldig.

Oekraïne

Wat we ook moeten onderkennen is dat we nu niet weten hoe de wereld er de komende jaren uitziet. Toen nu bijna 2 jaar geleden Rusland Oekraïne binnenviel wisten we allemaal dat het ook voor ons gevolgen zou hebben. We hebben, ook voor deze vluchtelingen, een veilig heenkomen te bieden.

We hebben met het voormalig ING Gebouw en de leegstaande school in Dedemsvaart opvang kunnen bieden. Echter de omstandigheden zijn wat GroenLinks en PvdA betreft geschikt voor noodopvang maar schiet tekort voor langdurige opvang. Het gebrek aan privacy en leefruimte zijn zeker voor gezinnen buitengewoon beperkende omstandigheden, zeker als er geen uitzicht is op doorstroom naar zelfstandige huisvesting.

Daarvoor zou opvang zoals op de nieuwe locatie in Dedemsvaart een uitkomst zijn. Dit zou ook gerealiseerd worden in Bergentheim; wat is daar de stand van zaken? En wanneer kiezen we om ook rond het ziekenhuis opvang te realiseren wat eerder als back-up optie is gepubliceerd?

In de beantwoording geeft het college aan op korte termijn extra locaties te willen openen waar mensen een zelfstandig huishouden kunnen voeren en voor langere termijn kunnen verblijven. Die inzet steunen wij volledig. Wel de vraag wat grosso modo korte termijn is? En zorgen we er dan ook voor dat mensen die nu in de ING of School gehuisvest zijn kunnen doorstromen als dat in hun persoonlijke omstandigheden bevorderlijke zou zijn?

Slot

Voorzitter, ik denk dat het duidelijk is geworden dat GroenLinks en de PvdA goed kunnen leven met dit handelingskader en er doorlopende inzet nodig is. We hopen de houding van onze partijen duidelijk te hebben gemaakt. Dank.